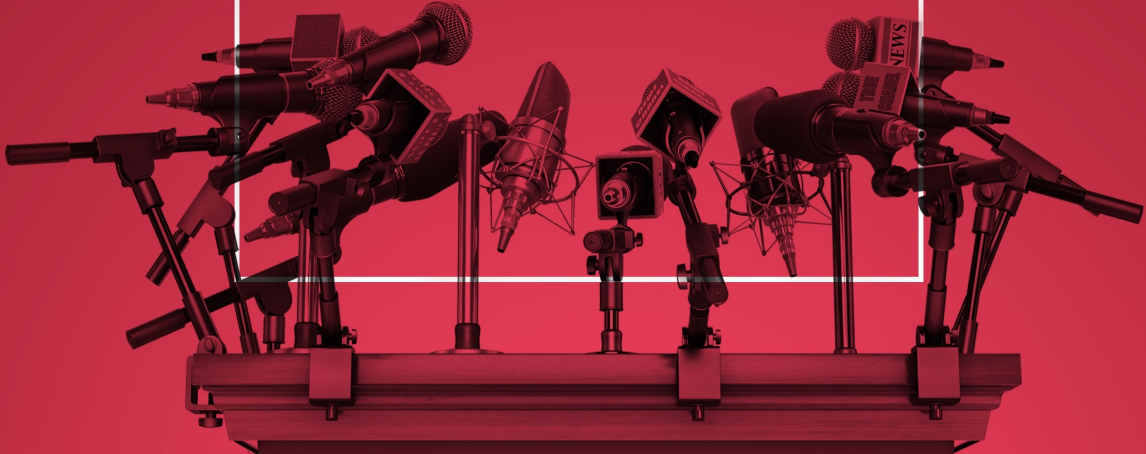

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

90. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](https://www.facebook.com/istinyeuniv.edu) [t /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu) [i /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu)

Kapak öğrencimiz Özenç Kayalı tarafından hazırlanmıştır.

Strateji Belgelerinde Güç Mücadelesi

Doç. Dr.Fahri Erenel

Küresel güçlerin ulusal güvenlik strateji belgelerini açık bir şekilde yayımlamaları güç mücadelesinin nasıl şekillenebileceği hakkında da bizlere bir fikir verebilmektedir. En son Trump döneminde açıklanan ABD Ulusal Güvenlik Stratejisi, Biden ile birlikte yenilenme aşamasına girmiştir. Rusya ve Çin, mevcut strateji belgelerini şimdilik muhafaza ederken, NATO 2030 vizyonu ile daha etkin bir güç haline gelebilmenin hesaplarını yapmaktadır. Gücünü ekonomik alan dışında, savunma ve güvenlik alanında da göstermek ve sözü dinlenir bir aktör olmak isteyen Avrupa Birliği'nin son açıkladığı "Stratejik Pusula" başlıklı belgesi, güvenlik strateji belgeleri arasındaki savaşı genişletmiş ve belgeli aktör sayısı artmıştır.

İlginç olan belgelerin açık ve şeffaf olmasıdır. ABD belgelerinde açık bir şekilde Çin ve Rusya'yı hedef alınırken, NATO birinci tehdit olarak Rusya'yı görmektedir. Çin'in belgesinde egemenliğini koruma ve barış kavramı ön plana çıkarılmışken, Rusya, varlığını ve slav ırkını korumayı öncelikli strateji olarak belirlemiş görünmektedir. Belgeler savaşında batı dünyası tarafından tehdit olarak gösterilen Çin ve Rusya ilginçtir kendi belgelerinde ABD ve Batıyı dikkate almaz gibi görünmektedir. Her iki ülke öncelikle ABD tarafından çevrelenme ve çevre ülkeleri kontrolleri altında tutmaya yönelik bir strateji izlerken, genişlemelerini ve diğer ülkelerle ilişkilerini kontrollü ve güç kapasiteleri ile orantılı olarak sürdürdükleri görülmektedir.

Belgeler savaşında yazılanlar elbette ilgili ülke veya kuruluşların gayretlerini sinerji oluşturacak şekilde kullanmalarına, gayretlerin yoğunlaşacağı alanların belirlenmesine, kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasına katkı sağladığı muhakkaktır. Bu belgelerde eksik olan tehditleri etkisiz hale getirebilmek, zayıflatabilmek için "Nasıl? ve Ne Zaman?" sorularının cevaplarının olmamasıdır. İstihbarat birimlerinin öğrenmeye çalıştıkları tamda budur.

Geçmişte Devletler birbirlerine savaş ilan ederlerdi. Şimdi ise savaş ilanı çok önceden strateji belgeleri ile açıklanmaktadır. Bu her an için müdahale olabilir, ayağınız denk alın anlamını taşımaktadır. Bu belgeler diken üzerinde yaşayan dünyanın kutuplaşmasını daha da arttırmaktadır. Belgelerin de barış sözünü eden de yalan söylemektedir. Rusya, barış ve istikrar' dan söz ederken bir gecede Kırım'ı nasıl ele geçirdiğinin, Çin'in Uygur Türklerine adeta soykırım uygulamasının barış kavramları ile ilgisinin olmadığı kesindir.

Bu belgeler, SSCB'nin dağılması ile adet nefes aldığını zanneden dünya'nın yeniden soğuk savaş yaşamasına neden olmaktadır. Üstelik teknolojinin etkisi ile soğuk savaş uzay dahil her alana hızla taşınabilmektedir.100'den fazla çatışmanın hüküm sürdüğü, sadece Boko Haram denilen terör örgütünün günde 10'dan fazla insanı katlettiği, Yemen iç savaşı nedeniyle her 10 dakikada 5 yaş altında bir çocuğun yaşamını yitirdiği dünyada hangi barıştan söz edeceksiniz.

Belgelerin başlığına kanmamak gerekir. Ulusal Güvenlik ile ilgisi olmayan bu belgeler hakim güç olma mücadelesinin yol haritasıdır. Kendilerini efendiler olarak gören bu ülkelerin yeni sömürgecilik anlayışını nasıl gerçekleştireceklerinin, ülkeleri sömürürken hakim olmanın maliyetini nasıl diğer ülkelerin üzerlerine yükleyeceklerinin yol haritasıdır bu belgeler.

Dünya acaba yeni ABD Başkanı Biden ne söyleyecek diye heyecanla bekledi. Heyecanla beklenen dünyanın nasıl yönetilmek istenildiğinin, bağımsızlığın, egemenliğin nasıl hiçe

sayılacağıının belirgenleşmesidir aslında. Kısacası dünya nasıl yönetileceğini yani nasıl sömürüleceğini beklemiştir. Trump barışı kuvvet kullanma yolu ile koruyacağız derken Biden, diplomasinin askeri güç kullanmanın üzerinde tutulacağını belirtmektedir. Her ikisi de aslında hakimiyeti nasıl tesis edeceklerini iki farklı yol ile açıklamaya çalışmaktadırlar.

Ünlü Felsefeci Kant, barış iki savaş arasında ki ara dönemdir, bir dinlenme dönemidir derken, savaşlara her an için hazır olunması gerektiğini “Ebedi Barış Üzerine Felsefi Denemeler” adlı kitabında vurgulamakta, barışın kalıcı olması için neler yapılması gerektiğini belirtirken savaşı da meşrulaştırmaktadır. İngiliz Tarihçi Thomas Fuller, “barışı savaş, savaşı ise cephaneye belirlir” derken Kant’ın sözlerini adeta desteklemektedir.

Dubai, ulaşım ve taşımacılıkta çığır açacak yeni teknolojilere yatırım yapıyor

<https://tr.euronews.com/2020/12/23/dubai-ulas-m-ve-tas-mac-l-ka-c-g-r-acacak-yeni-teknolojilere-yat-r-m-yap-yor>

Dubai bir dünya metropolü olarak gelişmeye devam ediyor. Kentin hareketliliğini sürdürmek için altyapı ve toplu taşıma ağının genişlemesi gerekiyor.2005 yılında kurulan Yollar ve Ulaşım Otoritesi (RTA), bu alandaki son teknolojilere yatırım yaparak bu görevi üstlendi.

RTA Başkanı Ahmed Bedrosian kentteki gelişmeler hakkında, "Dubai yaklaşık üç milyon nüfuslu bir şehir, ve her yıl neredeyse 20 milyon ziyaretçi geliyor. RTA olarak ilk önceliğimiz, bu insanları çok güvenli bir şekilde taşımak. Ama bunun aynı zamanda sorunsuz ve sürdürülebilir bir şekilde olmasına özen gösteriyoruz" ifadelerini kullandı

Dubai’de 15 yıl içinde toplu taşıma ağları, metro hatlarıyla, elektrikli araç filosu ve otobüsleriyle farklı taşımacılık hizmetleri sunarak genişledi. Ancak bunlar yakın gelecekte seyahat etmenin tek yolu olmayacak.

Virgin Hyperloop One ile Dubai-Abu Dabi yolculuğu 1,5 saatten 12 dakikaya düşecekVirgin Hyperloop One, vakumlanmış tüpler içinde hava ve sürtünme direnci olmadan hareket edebilecek kapsüllerden meydana gelen hyperloop teknolojisi geleceğin ulaşım sistemi olarak görülüyor.Virgin Hyperloop hızlı ulaşım teknolojisinin ilk insanlı testi geçen ay Las Vegas’ta yapıldı. Milyar euroluk proje ile, Dubai ile Abu Dabi arasında bir saatten fazla vakit alan yolculuk süresinin 12 dakikaya düşürülmesi hedefleniyor.

Dubai hükümeti, ileriye dönük taşımacılık için için Dubai Gelecek Ulaştırma Konseyi’ni kurdu. Ulaşımındaki yeni teknolojileri ilk kullananlardan olabilmek için risk alınması gerektiğini vurgulayan Bedrosian, "Tabii ki bu risklerin de hesaplanması lazım. Ancak geçmişte olduğu gibi, gelişmek için risk almaya hazır olduğumuzu kanıtladık. Örneğin, 2017’de otonom hava taksisi ile ilk denemeyi biz gerçekleştirdik. Bu aynı zamanda Dubai’nin dünyada otonom bir hava taksisi hizmetine sahip olacak ilk kentlerden biri olma hedefini de gösteriyor" dedi.

Gelecek Konseyi, toplu taşıma kullanımını ve paylaşılan hareketlilik çözümlerini artırmayı hedefliyor.2030 yılına kadar ulaşımın yüzde 25’inin otonom sistemler tarafından yapılmasını planlanıyor. Yollar ve Ulaşım Otoritesi ayrıca çeşitli otonom araç sistemlerini test ediyor. Yakın gelecekte Dubai, şehir etrafında seyahatte devrim yaratmak için yeni asma demiryolu veya üst geçit taşıma sistemi olan Sky Pods’ları kullanmayı hedefliyor.

Ekonomide pandeminin 1. yılı: İşsizlik ve yoksullukta tablo kötü

<https://www.dw.com/tr/ekonomide-pandeminin-1-y%C4%B1l%C4%B1-%C5%9Fsizlik-ve-yoksullukta-tablo-k%C3%B6t%C3%BC/a-56861078>

Türkiye'de ilk Covid-19 vakası 11 Mart 2020 tarihinde açıklanırken, Covid kaynaklı ilk ölüm ise 15 Mart 2020 tarihinde gerçekleşti. Aradan geçen son bir yılda halk sağlığına ve toplumsal yaşama ağır darbe vuran pandemi süreci, Türkiye ekonomisini de derinden etkiledi. Pandemi ile geçen son 1 yılda binlerce işletme kapandı, yoksulluk ve işsizlik arttı. Uzmanlara göre, ekonomide yaraların sarılması için devletin ailelere ve işletmelere doğrudan destek vermesi şart.

Resmi verilere göre, Türkiye ekonomisi pandeminin vurduğu Nisan-Mayıs 2020 döneminde yaklaşık yüzde 10 küçüldü. Yılın ikinci yarısında açıklanan geniş kredi olanakları ile artan tüketim, Türkiye'nin tüm yılı yüzde 1,8 büyüme ile kapatmasına yol açtı. Türkiye böylelikle G-20 ülkeleri içerisinde Çin ile birlikte 2020 yılını büyüme ile kapatan iki ülkeden biri oldu.

Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, söz konusu büyümenin, "Türkiye tarihinin en büyük kredi genişlemesi" ile mümkün olduğunu söylüyor. Öte yandan son bir yılda işten çıkarma yasakları ve kısa çalışma ödeneği gibi önlemlerin işsizlik oranlarını görece olarak sabit tuttuğuna işaret eden Prof. Aslanoğlu, bu bir yıla ilişkin şu tespitlerde bulunuyor: "Ama geniş tanımlı işsizliğe baktığımızda, rakamların önemli oranda artmaya başladığını, iş gücüne katılımın düştüğünü gördük. Özellikle istihdamda büyük paya sahip hizmet sektörü, turizm gibi alanlarda çalışanlar ve işletmeler ciddi gelir kayıplarına uğradı gibi görünüyor. Geniş tanımlı işsizlik artışı ile enflasyon da birleşince geçinme şartları çok daha zorlaştı."

Resmi verilere göre, işsizlik yüzde 13'ler seviyesinde ve pandemi öncesi döneme yakın seyrediyor. Ancak iş aramaktan vazgeçenlerin de dahil edildiği geniş tanımlı işsizlik TÜİK'in son açıkladığı verilere göre, yüzde 29'u aşmış durumda. Kısa çalışma ödeneği, ücretsiz izin yardımları ve işten çıkarma yasağı gibi uygulamalar nedeniyle, gerçek işsizlik henüz resmi verilere yansımış değil.

Geçen bir yılda kısa çalışma için bugüne kadar 4 milyon 186 bin kişi ödenek almaya hak kazanırken, 2 milyon 506 bin kişi de nakdi ücret desteği almaya hak kazandı. Aynı dönemde enflasyon da tırmanışa geçti. Mart 2020'de yüzde 12 civarlarında olan tüketici enflasyonu, şubat sonu itibarıyla yüzde 16'ya dayandı. Ancak sendikalar ve muhalefete göre, sokaktaki enflasyon yüzde 30'u aşıyor.

Ekonomideki son bir yılı DW Türkçe'ye değerlendiren ekonomist Mustafa Murat Kubilay'a göre, veriler istihdamda son bir yıldaki kaybın 1 milyon kişiye ulaştığını gösteriyor. Bununla birlikte kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin ödeneğinden faydalanan 6 milyona yakın insanın da çok ciddi bir gelir kaybı yaşadığına işaret eden Kubilay, şöyle konuşuyor: "Tüm bu olumsuz gelişmeler yanında, son bir yıllık enflasyon da yüzde 15,6 seviyesinde. Bu TÜİK tarafından açıklanan resmi enflasyon. 2021 yılında da hayat pahalılığı ve buna bağlı olarak yoksulluk artacak. En kötüsünü görmediğimizi de belirtelim. Çünkü üretici fiyat endeksinde de son bir yıllık artış yüzde 27,1. Bu da önümüzdeki süreçte zam yağmurunun devam edeceğine bir öncü gösterge olarak işaret ediyor. Hanelere doğrudan desteklerin ortaya konması gerekiyor."

Pandeminin vurduğu 2020 yılında ekonomideki en önemli gelişmelerden biri de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı olan Berat Albayrak'ın Hazine ve Maliye Bakanlığı görevini sürpriz bir kararla bırakması oldu. Albayrak döneminde 8,50 TL seviyesine çıkan dolar kuru, Albayrak sonrası dönemde özellikle Merkez Bankası başkanlığına getirilen Naci Ağbal tarafından verilen güven verici mesajlar ve faiz artırımları ile 7 TL'nin altına kadar geri çekildi. Bugünlerde iç ve dış gelişmelerin etkisiyle 7,50 TL seviyelerinde olan dolar kurundaki dalgalanma sürüyor.

Ekonomide yaşanan durgunluk, çalışanlarla birlikte şirketleri de olumsuz etkilemeye devam ediyor. Türkiye genelinde 40 bine yakın şirketi bünyesinde bulunduran Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Başkanı Orhan Turan'a göre, kurlardaki sert dalgalanmalar şirketlerin yakın gelecek planlarını çok olumsuz etkiliyor.

Türkiye'nin geçen yıl düşük faiz, bol likidite ile büyüdüğüne işaret eden Turan, DW Türkçe'ye yaptığı açıklamada, "Bu dönemde rezervlerimiz düştü, negatif reel faizi gördük. Kurda yaşanan dalgalanmalarla ekonominin üzerindeki kırılganlığı artırdık. Değer kaybeden TL, birçok üreticinin maliyetlerini olumsuz etkiledi, hala da devam ediyor" diye konuşuyor.

Son bir yılda hükümet tarafından pek çok destek paketi açıklandı. Ancak hane halklarına verilen desteklerin yetersiz kalması, yoksullaşmayı artırdı. DİSK-AR tarafından hazırlanan araştırma raporuna göre, Türkiye Covid-19 döneminde dünya genelinde halka en az nakdi destek veren ülkelerden biri oldu. Türkiye bu dönemde milli gelirinin sadece yüzde 1.1'i kadar nakit desteğinde bulunarak, yoksul ülkelerin bile gerisinde kaldı. Birçok ülkede hane halklarına ve şirketlere yapılan yardımların milli gelirlerinin yüzde 15-20'sine kadar çıktığına işaret eden TÜRKONFED Başkanı Turan, "Pek çok ülkede KOBİ'lere hibeler verilirken, bizde destekler milli gelirinin yüzde 1'inde kaldı. Destek olarak kredi ötelemesi, vergi ötelemesi, SGK ötelemesi bir çözüm değil" diyor.

İstanbul Ticaret Odası verilerine göre, pandemi ile geçen son bir yılda yalnızca İstanbul'da 20 bin işletme geçici süreyle ya da tamamen faaliyetlerini durdurdu. Hükümet pandemi döneminde esnaf ve zanaatkarlara yönelik olarak, üç ay süren bin TL'lik gelir desteği ile 500 ila 750 TL arasında değişen kira desteği açıkladı. Ayrıca yeme içme sektörü için de işletme başına 2 bin TL ile 40 bin TL arasında değişen bir destek paketi yürürlüğe kondu. Ancak söz konusu destekler yeterli bulunmadı. Ana muhalefet partisi CHP tarafından mart ayı başında açıklanan ankete göre, Türkiye genelinde esnafın yüzde 78'i açıklanan destek paketini yetersiz görürken, yüzde 86'sı ise bu dönemde kira, fatura ve vergi borçlarını ödeyemedi.

İş dünyası temsilcileri, 2021 yılında, pandemi döneminin yaralarını sarmak için hem küçük işletmelere hem de hane halklarına karşılıksız nakit desteği verilmesi gerektiği görüşünde. Güçlü bir hibe paketine ihtiyaç olduğunun altını çizen Orhan Turan'a göre, verilecek hibelerin de holding veya büyük şirketlere yönelik değil; KOBİ'lere ve esnaf-zanaatkarlara yönelik olması gerekiyor. Turan, şunları söylüyor: "Kredi erteleme ve öteleme paketleri ile pandemi döneminde yürünecek yol yüründü. İşletmelerimize bu dönemde can suyu için hibe paketi, yani karşılıksız, geri ödemesiz, dünyanın gelişmekte olan ülkelerindeki gibi desteklerin devreye alınması gerektiğini düşünüyoruz."

Rusya ve Çin Ay'da ortak bir uzay istasyonu kurmayı planladıklarını açıkladı.

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-56342284>

Moskova bir zamanlar uzay yolculuğunun öncülerinden biri olsa da - ilk insanı uzaya Rusya gönderdi - finansman eksikliği nedeniyle son yıllarda uzay keşiflerinde ve araştırmalarında büyük kazanımlar elde eden Çin ve ABD'nin gölgesinde kaldı. Rus uzay ajansı Roscosmos yaptığı açıklamada, Çin Ulusal Uzay Dairesi (CNSA) ile "Ay'ın yüzeyinde ve/veya yörüngesinde deneysel araştırma tesisi" oluşturmak için anlaşma imzaladığını kaydetti. CNSA, projenin "tüm ilgili ülkelere ve uluslararası ortaklara açık" olduğunu söyledi.

Fransız haber ajansı AFP, "Moskova, uzay yarışında yeniden liderliği ele geçirmeye çalışıyor" yorumunu yaptı. Bu yıl, Rusya ilk insanlı uzay uçuşunun 60. yıldönümünü kutluyor. Ülke, Sovyetler Birliği zamanında Nisan 1961'de Yuri Gagarin'i uzaya gönderdi ve onu iki yıl sonra uzaya çıkan ilk kadın Valentina Tereshkova izledi. Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesi (NASA), Rusya'dan bir ay sonra, Mayıs 1961'de Alan Shepard'ı Mercury-Redstone 3'e göndererek ilk insanlı uzay uçuşunu başlattı. Ancak Moskova, son yıllarda Ay ve Mars keşiflerinde hem Washington hem de Pekin'in gerisinde kaldı.

Bu arada, Moskova ile daha yakın ortaklık arayan Çin, kendi başına başarılı bir uzay programı başlattı. Çin geçen yıl Mars'a, şu anda Kızıl Gezegen'in yörüngesinde bulunan Tianwen-1 keşif aracını fırlattı. Ve Aralık ayında, Ay'dan kaya ve toprak örneklerini başarılı bir şekilde Dünya'ya geri getirdi. Bu, 40 yılı aşkın bir süredir meydana gelen bu tür ilk görevdi. Çin'in uzay programında uzmanlaşmış bağımsız bir analist olan Chen Lan, ortak Ay uzay istasyonunun "önemli" olduğunu söylüyor.

Lan, AFP'ye verdiği demeçte, "Bu, Çin için en büyük uluslararası uzay işbirliği projesi olacak, bu yüzden önemli" dedi. Roscosmos Başkanı Dmitry Rogozin Twitter'da, CNSA Başkanı Zhang Kejian'ı Rusya'nın 1 Ekim'de yapılması planlanan ilk modern Ay'a iniş aracı Luna 25'in fırlatma törenine davet ettiğini yazdı. Bu, 1976'dan beri Rusya tarafından fırlatılacak ilk Ay aracı.

NASA ise, Perseverance uzay aracı ile şimdi gözünü Mars'a dikti. NASA, planlama halen ilk aşamada olsa bile, sonunda gezegene insanlı misyon göndermeyi planlıyor. Soğuk Savaş rakipleri Moskova ve Washington, aralarındaki az sayıdaki işbirliği alanlarından biri olan uzay çalışmalarında da işbirliği yapıyor. Fakat Rusya, NASA'nın öncülüğünü yaptığı bir Ay keşif misyonuna katılmak isteyen ülkeler için, geçen yıl ABD öncülüğünde hazırlanan Artemis Anlaşması'nı imzalamadı.

Eski ABD Başkanı Donald Trump'ın görev süresi sırasında açıklanan Artemis programı kapsamında NASA, 2024 yılına kadar ilk kadını ve bir sonraki erkeği Ay'a indirmeyi planlıyor. Rusya geçen yıl Roscosmos'un, ABD şirketi Space X'in ilk başarılı görevinin ardından Uluslararası Uzay İstasyonu'na (ISS) insanlı uçuşlardaki tek elini kaybetmesiyle de darbe almıştı.

Elon Musk'ın sahibi olduğu SpaceX, modern uzay yarışında kilit bir oyuncu haline geldi ve 2023'te yapılması planlanan ve bir Japon milyoner tarafından finanse edilen bir seyahatle, Ay turizmini başlatma planlarını duyurdu. Bir SpaceX Starship prototipi Mart ayında, 10 kilometre yüksekliğe tırmanmasının ardından, Teksas'a indi ve patladı. Test uçuşu, şirketin insanları Mars'a götürme konusundaki iddialı planının bir parçasıydı.

Tıp Bayramı neden 14 Mart'ta kutlanıyor.

<https://www.trthaber.com/haber/saglik/tip-bayrami-neden-14-martta-kutlaniyor-564248.htm>

Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire" okulunun açıldığı gün, Türkiye'de modern Tıp Bayramı'nın başlangıcı kabul ediliyor. 14 Mart 1827'de Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire açıldı. Okulun açılmasını, Osmanlı saray hekimi Mustafa Behçet önermişti.

1919 yılında ilk Tıp Bayramı kutlandı. O yıl Tıbbiye, İngiliz askerlerinin işgali altındaydı. Hikmet Boran önderliğindeki Tıbbiye öğrencileri, Tıbbiye binasının kuleleri arasına büyük bir Türk bayrağı asarak işgale karşı mücadele başlattı. Böylece Tıp Bayramı, yurt savunma hareketi olarak başladı.

1929'da ise Bursa'da ilk Türkçe tıp derslerinin başladığı tarih olan 12 Mayıs Tıp Bayramı olarak kutlanmaya başlandı. Ancak daha sonra bu uygulamadan vazgeçildi. 14 Mart Tıp Bayramı olarak kabul edildi. 1976 yılında ise 14 Mart'ı içine alan hafta "Tıp Haftası" olarak kabul edildi

TIP BAYRAMI

"Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire" okulunun açıldığı gün, ülkemizde modern tıp eğitiminin başlangıcı kabul ediliyor.

- 14 Mart 1827**
"Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire" açıldı.
Okulun açılmasını Osmanlı saray hekimi Mustafa Behçet önermişti.
- 14 Mart 1919**
İlk Tıp Bayramı kutlandı.
O yıl Tıbbiye, İngiliz askerlerinin işgali altındaydı. Hikmet Boran önderliğindeki Tıbbiye öğrencileri, Tıbbiye binasının kuleleri arasına büyük bir Türk Bayrağı asarak işgale karşı mücadele başlattı. Tıp Bayramı, yurt savunma hareketi olarak başladı.
- 1929**
Bursa'da ilk Türkçe tıp derslerinin başladığı tarih olan 12 Mayıs Tıp Bayramı olarak kutlanmaya başlandı.
- 1929**
Bu uygulamadan vazgeçildi, tekrar **14 Mart Tıp Bayramı** oldu.
- 14 Mart 1976**
14 Mart'ı içine alan hafta Tıp Haftası kabul edildi.

TRT HABER

EKONOMİNİN YENİ ROTASI BELLİ OLDU

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Ekonomi Reform Paketi"ni açıkladı. İşte, esnafa vergi muafiyetinden kamuda tasarrufa, dijital paradan bireysel emekliliğe, enflasyonla mücadeleden dijital vergi dairesine ekonomide hazırlanan reformların ayrıntıları...

TRT HABER

<https://www.trthaber.com/haber/infografik/cumhurbaskani-erdogan-ekonomi-reform-paketini-acikladi-564200.html>

Salgın sürecinde evden çalışma ve uzaktan eğitimin etkisiyle tablet bilgisayar satışları yüzde 113 arttı

Türkiye'de ve dünyada yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını tedbirleri kapsamında evden çalışma ve uzaktan eğitimin öne çıkmasıyla, bilgisayarlar başta olmak üzere teknoloji ürünlerine talep arttı

2020 TÜRKİYE TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİ PAZARI

12,6 MİLYAR DOLAR

Pazardaki büyümeye en büyük katkısı, bilgisayar teknolojileri ve ofis ürünleri grubu yaptı

%10,6 BÜYÜME

Tüketici elektroniği pazarı 2020'de **%10,6** büyüdü

2020 TÜRKİYE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE OFİS ÜRÜNLERİ PAZARI

1,4 MİLYAR DOLAR

2020'de Bilgi teknolojileri ve ofis ürünleri satışları **%83** arttı

%83 ARTIŞ

Bilgisayar satışları **%65**

TÜRKİYE'DE DİZÜSTÜ VE MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR SATIŞLARI

2019 **595 BİN** ADET

2020 **983 BİN** ADET

Tablet satışları **%113** arttı

TABLET SATIŞLARI (2020)

1 MİLYON 353 BİN ADET

3,1 milyon bilgisayar aksesuarı (**%14 artış**), 314 bin yazıcı (**%23 artış**) satışı gerçekleşti

DÜNYA GENELİ

TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİ PAZARI (2020)

799 MİLYAR DOLAR

Dünya tüketici elektroniği pazarı büyüklüğü 2020'de **önceki yıla göre %1,9 arttı**

2020'de ciroların en çok arttığı gruplar **%22,3 ile bilgi teknolojileri**, **%14 ile küçük ev aletleri** satışları oldu

DÜNYA GENELİ SATIŞ SAYISI (Adet / 2020)

Bilgisayar	85 MİLYON	
Tablet	44 MİLYON	
Bilgisayar aksesuarı	169 MİLYON	
Yazıcı	31 MİLYON	
Kartuş	228 MİLYON	

13.03.2021

ANADOLU AJANSI
İGC

Dünya Süper Ligi'ne giren Türk üniversiteleri açıklandı

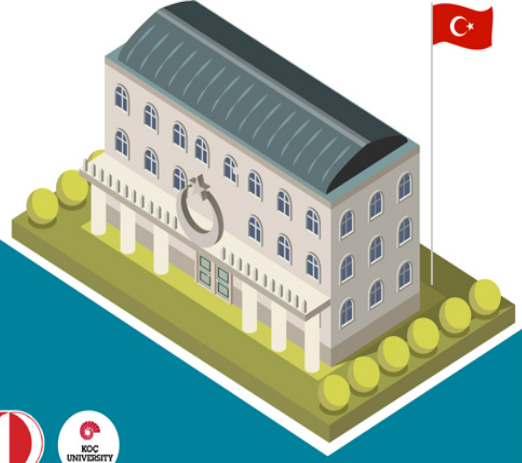
ODTÜ URAP Laboratuvarı'nın da aralarında olduğu 11 sıralama kuruluşu, ARWU, CWUR, LEIDEN, NTU, QS, RUR, SCIMAGO, THE, USNEWS ve WEBOMETRICS'in, Türkiye'deki 203 üniversitenin dünya sıralamalarına ilişkin değerlendirmeleri, ODTÜ URAP tarafından yayınlandı

University Ranking by
Academic Performance

2020'de "Dünyanın En İyi İlk 500
Üniversitesi" sıralamasında **9 Türk
üniversitesi** yer aldı

Hacettepe, ODTÜ ve Koç üniversiteleri

listeye Türkiye'den giren 9 üniversitenin ilk
3'ü olarak sıralandı

İTÜ, Boğaziçi, Bilkent ve İstanbul üniversiteleri

en iyi 500 üniversite listelerinden 2'sine, **Sabancı
ve Çankaya** üniversiteleri de birine adını yazdırdı

Ege, Gazi, Bilkent ve Boğaziçi üniversiteleri

11 listenin 10'unda

Dokuz Eylül, Koç ve Erciyes üniversiteleri

9'unda

Atatürk, Marmara, Yıldız Teknik, Çukurova, Sabancı üniversiteleri 8'inde

Selçuk, Akdeniz, Eskişehir Osmangazi, Gebze Teknik, Anadolu üniversiteleri ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ise 7'sinde yer alma başarısını gösterdi

Boğaziçi Üniversitesi, 2011'de 1 listede, 2020'de ise 2 listede ilk 500'e girdi, US News sıralamasında 197'nci olarak en yüksek sıraya çıktı

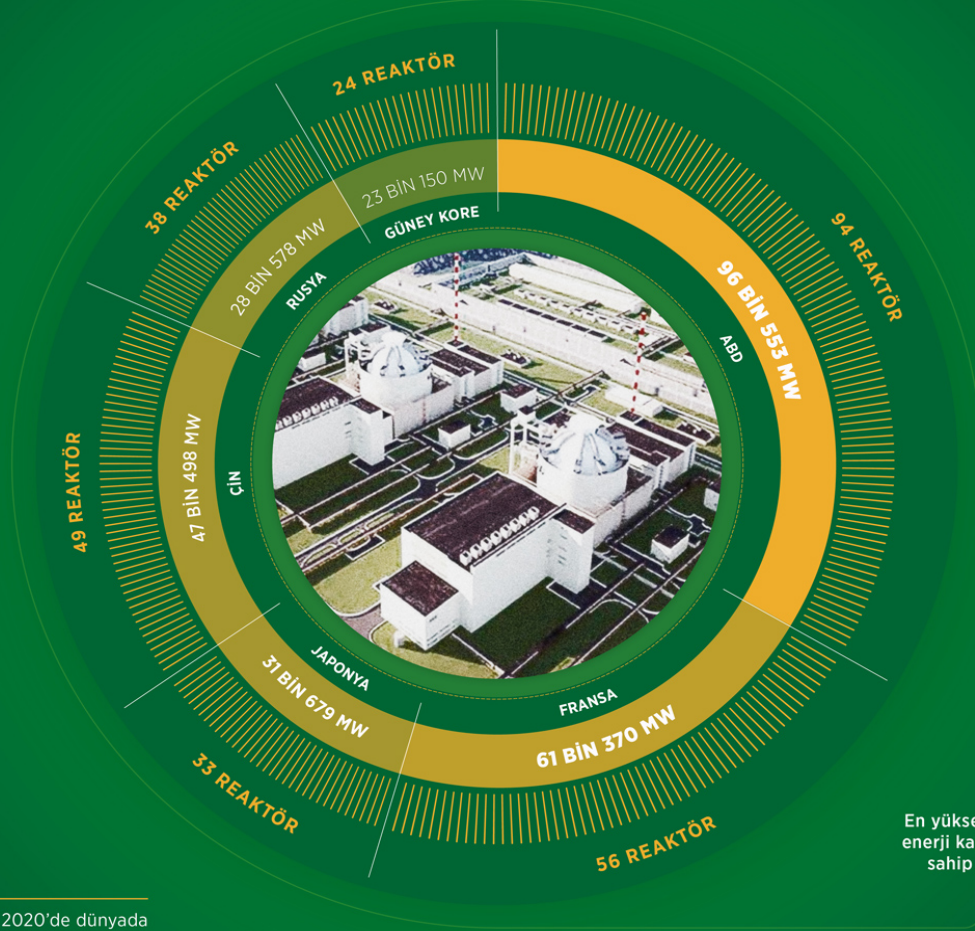
11.03.2021

AA
ANADOLU AJANSI
100 yıl
1920-2020

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/22368>

Dünyanın elektrik ihtiyacının yüzde 10'u nükleer enerjiden sağlanıyor

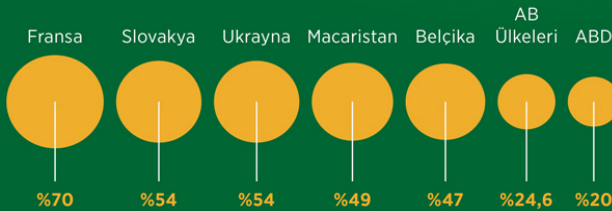
Küresel elektrik üretiminin yüzde 10'unu karşılayan ve enerji arz güvenliği açısından güvenilir bir kaynak olarak öne çıkan nükleer enerjide kurulu güç artmaya devam ediyor

En yüksek nükleer enerji kapasitesine sahip ülkeler

2020'de dünyada yaklaşık **8 bin megavat nükleer enerji kapasitesi** devreye alındı

BAZI ÜLKELERİN ELEKTRİK ÜRETİMİNDEKİ NÜKLEER ENERJİNİN PAYI

400 BİN MEGAVAT

Faaliyette olan nükleer enerji santrallerinin kurulu gücü

Dünyada **33 ülkede 443 nükleer reaktör** faaliyet gösteriyor

Dünya genelinde yaklaşık **53 bin megavatlık nükleer enerji** santralinin inşası devam ediyor

10.03.2021

AA
ANADOLU AJANSI
100
YIL

Uzaktan çalışmanın usul ve esasları belirlendi

Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Uzaktan Çalışma Yönetmeliği ile uzaktan çalışmanın usul ve esasları belirlendi

- Gerekli olması halinde **uzaktan çalışmanın yapılacağı mekanla ilgili düzenlemeler** iş yapmaya başlamadan önce tamamlanacak
- **Maliyetlerin karşılanma usulü, uzaktan çalışan ile işveren tarafından** birlikte belirlenecek
- Uzaktan çalışanın mal ve hizmet üretimi için **gerekli malzeme ve iş araçlarının iş sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa işveren tarafından** sağlanacak

UZAKTAN ÇALIŞMA SÜRESİ

- Uzaktan çalışmanın yapılacağı **zaman aralığı ve süresi iş sözleşmesinde** belirtilecek
- Uzaktan çalışmada **iletişimin yöntemi ve zaman aralığı** uzaktan çalışan ile işveren tarafından belirlenecek

UZAKTAN ÇALIŞMADA VERİLERİN KORUNMASI

- Verilerin korunmasına yönelik **gerekli tedbirler işveren tarafından** alınacak
- Korunması gereken **verinin tanım ve kapsamı, sözleşmede belirlenecek ve çalışanın bu kurallara uyması** zorunlu olacak

UZAKTAN ÇALIŞMAYA GEÇİŞ

- İş ilişkisi doğrudan uzaktan çalışma sözleşmesi ile kurulabilecek veya iş yerinde çalışan işçinin iş sözleşmesi, **tarafaların anlaşması halinde, uzaktan çalışma sözleşmesine dönüştürülebilecek**
- İşçinin uzaktan **çalışma talebi yapmak istemesi halinde talebi, yazılı olarak** yapacak
- İşveren, talebi değerlendirirken işin ve işçinin niteliği gereği **uzaktan çalışmaya uygunluğu ile işverence belirlenecek diğer kriterleri** kullanacak
- İşveren talebi **30 gün içinde işçiye yine yazılı olarak bildirecek ve yönetmeliğin 5'inci maddesine göre sözleşme** yapılacak

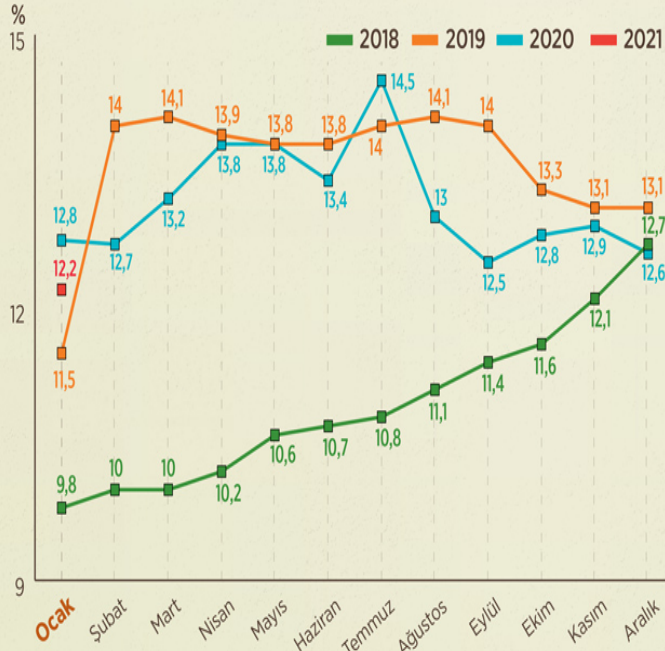
10.03.2021

AA
ANADOLU AJANSI
100.yıl
1920-2020

İş gücü İstatistikleri

(Ocak, 2021)

Türkiye'de işsizlik oranı, Ocak 2021'de bir önceki aya göre 0,4 puan azalışla yüzde 12,2 oldu. Söz konusu dönemde işsiz sayısı 1000 kişi azalarak 3 milyon 861 bin kişiye geriledi.

YILLARA GÖRE İŞSİZLİK ORANI

Türkiye genelinde **ocak ayına ilişkin** mevsim etkilerinden arındırılmış temel iş gücü göstergeleri (15 ve daha yukarı yaştakiler)

NÜFUS
63,2 MİLYON

İŞ GÜCÜ
31,6 MİLYON

İSTİHDAM
27,7 MİLYON

İŞSİZLİK ORANI
%12,2
(3,861 MİLYON)

İŞ GÜCÜNE KATILMA ORANI
%49,9

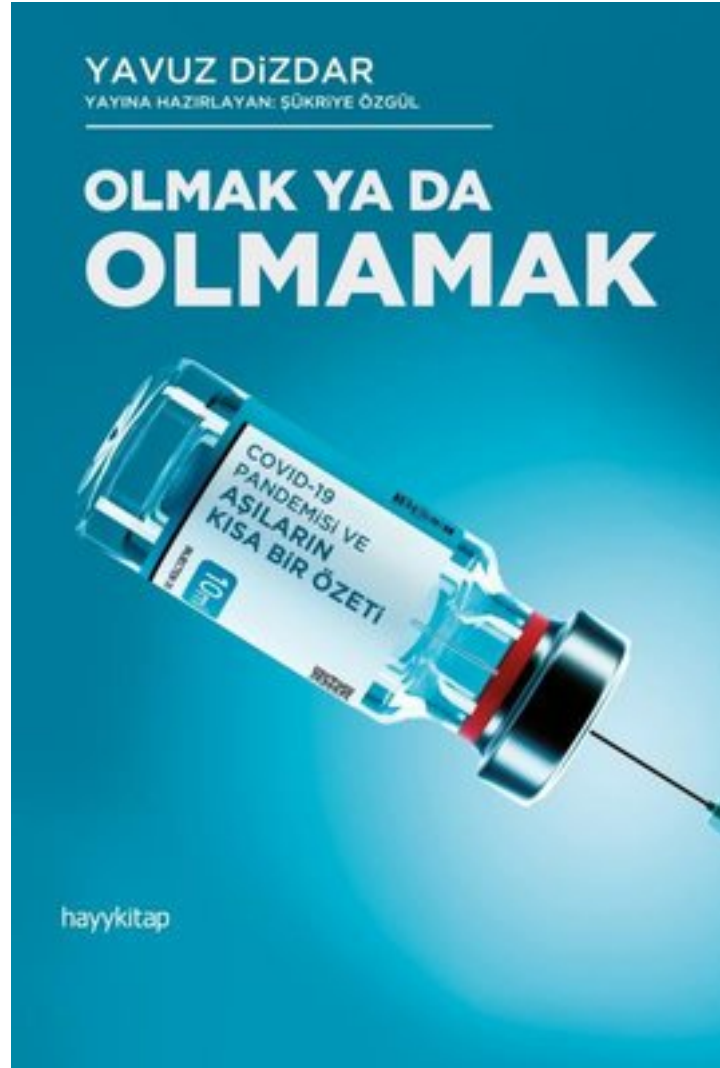
İSTİHDAM ORANI
%43,8

10.03.2021 Kaynak: TÜİK

AA
ANADOLU AJANSI
100 yıl
1920-2020

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/22350>

Kitap Tavsiyesi

Covid-19 Pandemisi ve Aşıların Kısa Bir Özeti

“Elinizde konuyu sıcak tutacak bir medya varsa, toplum zaten sorunu içselleştirmeye hazırdır, gerçekten bir şey olması gerekmez.”

Artık televizyonlara çıkıp demeç vermiyor çünkü meselenin arka planının çok daha farklı olduğunu ve bunu medya üzerinden anlatmanın imkânsız olduğunu salgın söyleminin en başında anlamış. Yavuz Dizdar, bu kitapta konuşuyor. Meselenin önünü arkasını bu kitapta enine boyuna ele alıyor.

Bu, laboratuvarıda üretilmiş insan yapımı bir virüs mü?

İlk defa mı böyle bir şeyle karşılaşıyoruz?

Bu, küresel bir değişiklik için gereken bir manipölasyon mu, planlanmış bir salgın mı?

Devamında başka virüsler de gelecek mi, hep böyle mi yaşayacağız?

Pandemi'nin 5G teknolojisiyle ilişkisi olabilir mi?

Bu, dünya ölçeğinde bir nüfus azaltma projesi mi?

Hayatımızın bu olağanüstü hali yeni normalimiz mi?

Bundan sonra ne olacak, çocuklarımız nasıl bir dünyada yaşayacaklar?

Öyle görünüyor ki bu sadece bir sağlık sorunu değil. Covid-19 üzerinden bütün ailevi, sosyal, ekonomik düzenimiz, gelenekler, alışkanlıklar, ihtiyaçlarımız ve karşılaşış biçimleri geri dönüşsüz şekilde değişiyor ve bu bütün dünyada böyle oluyor.

“Kartların yeniden karılması gibi bir durumdan bahsetmiyoruz; deste değişiyor, hatta masa kapanıp yenisi açılacak.”

Komplo teorilerinde kaybolmadan, gerçeklerden kopmadan ama meselenin gideceği yerin adını koymaktan da korkmadan, Yavuz Dizdar ile aydınlatıcı bir sohbet.